

Luleå tekniska universitet
Rektor
971 87 Luleå

Juridiska avdelningen
Teresa Edelman

2006-11-07
Reg.nr 31-4862-04

Tillsynsbesök hos Luleå tekniska universitet – uppföljning

Bakgrund

Under ett tillsynsbesök hos Luleå tekniska universitet den 5-6 november 2003 granskade Högskoleverket hur universitetet tillämpar förvaltningsrättsliga regler. Vid besöket diskuterades frågor kring verksamhetens förvaltningsrättsliga standard. Universitetet redogjorde också för en del genomförda och en rad planerade åtgärder.

Högskoleverket fastställde en tillsynspromemoria över besöket (beslut den 3 maj 2004, reg.nr 31-972-03).

I december 2004 anhöll Högskoleverket om universitetets redovisning av de åtgärder som vidtagits med anledning av ställningstagandena i promemorian och då särskilt beakta vad som påpekats under vissa punkter och rubriker.

Universitetets redovisning och Högskoleverkets bedömning

I anledning av Högskoleverkets anhållan har universitetet den 25 februari 2005 kommit in med en redovisning.

Organisation – nämnd för konstnärligt utvecklingsarbete

Universitetets redovisning

Universitetet har anfört bl.a. följande.

(...) LTU (har) kommit fram till att den organisatoriska lösning som gäller för det konstnärliga utvecklingsarbetet, dvs att det ligger inom den filosofiska fakultetsnämndens ansvarsområde, är i överensstämmelse med skrivningen i högskolelagen 2 kap § 5a. (...) LTU har bestämt sig för två fakultetsnämnder och att den filosofiska fakultetsnämndens ansvarsområde omfattar programutbildningar och fristående kurser inom områdena samhälls- och beteendevetenskap, musik, media, teater och vård och arenautbildningar och för forskning/forskarutbildning inom det humanistiska/samhällsvetenskapliga vetenskapsområdet samt det konstnärliga utvecklingsarbetet.

(...)

Det främsta skälet till att universitetet önskar behålla nuvarande organisation är verksamhetsmässiga. Förverkligandet av universitetets strategiska plan **Det skapande universitetet**, där kärnan är kunskapsbyggande, tvärvetenskap, kultur och mötesplats, underlättas av en organisation som omfattar större och tvärgående organisatoriska strukturer. Ett annat skäl är naturligtvis effektivitet. Den mycket begränsade summa som universitetet disponerar för konstnärligt utvecklingsarbete understiger 1 miljon kronor. Att inrätta ett särskilt organ för

styrning av dessa resurser ter sig mycket dyrt och dessutom skulle det bli komplicerat för organet att verka med hänsyn till de etik- och jävsfrågor som skulle uppkomma genom den begränsade krets av lärare som verkar inom konstnärlig verksamhet vid LTU.

Mot bakgrund av ovanstående finner LTU ej skäl till att inrätta en särskild nämnd för konstnärligt utvecklingsarbete. LTU finner inte heller skäl till att gå in till regeringen med en ansökan om tillstånd för nuvarande organisation.

Frågan om krav på ett särskilt organ för en verksamhet av mycket begränsad omfattning kan ifrågasättas enligt HSV, vilket framgår av tillsynsrapporten rörande högskolornas särskilda organ för lärarutbildning, nr 2002:41. Av den framgår att HSV avser att uppmärksamma regeringen på denna fråga. Det generella kravet i högskoleförordningen på en särskild nämnd för konstnärligt utvecklingsarbete är också en fråga som HSV bör uppmärksamma regeringen på enligt LTUs mening. Nämnd för konstnärligt utvecklingsarbete är dessutom en fråga som regeringen själv disponerar till skillnad från frågan om särskild nämnd för lärarutbildning.

Högskoleverkets bedömning

I promemorian från tillsynsbesöket påpekade Högskoleverket att mot bakgrund av gällande regler måste universitetet inrätta en nämnd för konstnärligt utvecklingsarbete alternativt ansöka hos regeringen om tillstånd för universitetets nuvarande ordning. Högskoleverket vidhåller sin tidigare inställning.

Luleå tekniska universitet har hänvisat till Högskoleverkets ställningstagande i fråga om det särskilda organet för lärarutbildning vid Lunds universitet. I det fallet avsåg det ett organ för en utbildning, som enligt utbildningsuppdraget till universitetet omfattade 30 lärarexamina per år (2002). Högskoleverket uppmärksammade regeringen på frågan, men frångick inte sin uppfattning att Lunds universitet måste ha ett särskilt organ för lärarutbildning. Lunds universitet gick också senare in med en begäran till regeringen om undantag från bestämmelsen.

När det gäller Luleå tekniska universitet får universitetet för 2006 1 055 000 kronor för konstnärligt utvecklingsarbete. Av universitetets årsredovisning för 2005 framgår att universitetet erhållit ersättning för sammanlagt 342 helårsstudenter inom musik, teater, media och design.

Högskoleverket vill återigen uppmana Luleå tekniska universitet att inrätta en nämnd för konstnärligt utvecklingsarbete alternativt ansöka hos regeringen om dispens och då eventuellt ange de skäl universitetet framfört i svar till Högskoleverket. Högskoleverket avser att återkomma i frågan i samband med den pågående utvärderingen av konstnärliga utbildningar och provningar av ansökningar om de nya konstnärliga examina på avancerad nivå.

Kursvärderingar

Universitetets redovisning

Universitetet har redogjort för en modell för kursvärderingar fastställd av rektor och uppgett att vidareutveckling av modell och systemstöd pågår och att från 2005 skall alla kurser vid universitetet utvärderas i enlighet med modellen.

Högskoleverkets bedömning

Högskoleverket anser att universitetet på ett bra sätt följer upp tillämpningen av högskoleförordningens bestämmelser om kursvärderingar.

Studentrepresentation

Universitetets redovisning

Universitetet har meddelat att det har upprättat en förteckning över beredande och beslutande organ och att förteckningen är utlagd på universitetets hemsida.

Högskoleverkets bedömning

I promemorian från tillsynsbesöket noterade Högskoleverket att man på universitetets hemsida hade försökt bilda sig en uppfattning om vilka beslutande och beredande organ som fanns inom lärosätet. Verket konstaterade då att detta inte var möjligt på institutionsnivå och ansåg att universitetet borde upprätta en särskild förteckning över beslutande och beredande organ.

Med universitetets hjälp har nu Högskoleverket kunnat ta del av en förteckning av beslutande organ på universitetets intranät och av "Arbets- och beslutsordning för LTU". Av arbetsordningen framgår att institutioner leds av prefekter. Under rubriken "Samrådsgrupp" anges bl.a. följande.

Studenternas inflytande på institutionens verksamhet ska garanteras genom ett organiserat samråd. Vid institutionen ska finnas en samrådsgrupp med studenter och representanter för institutionens ledning. Samrådsgruppen ska ledas av prefekt alternativt utbildningsledare på uppdrag av prefekten. I samrådsgruppen ska alla frågor som på något sätt har betydelse för utbildningen eller studenternas situation i övrigt behandlas. (...) Samrådsgruppen ska träffas regelbundet för att studenterna på ett naturligt sätt ska kunna följa frågor som har betydelse ur ett studentperspektiv.

Högskoleverket anser att universitetets lokala bestämmelser om samråd uppfyller högskoleförordningens krav på studentrepresentation.

Anställningsordning

Universitetets redovisning

Universitetet har till sitt svar bifogat en ny anställningsordning, fastställd av universitetsstyrelsen den 18 februari 2005.

Högskoleverkets bedömning

Högskoleverket konstaterar med tillfredsställelse att anställningsordningen har uppdaterats.

Kursplaner och utbildningsplaner

Universitetets redovisning

Universitetet har redovisat att tekniska och filosofiska fakultetsnämnden samt särskilda nämnden för lärarutbildning beslutade följande den 23 september 2004.

- Att kravet på 1 poäng "Informationssökning för examen" upphör för de studenter som tar ut examen från och med hösten 2004.

- Att uppdra till prefekt/koordinator att säkerställa att samtliga utbildningar har informationssökning i någon för programmet obligatorisk kurs under första läsåret, från och med hösten 2005.
- Att biblioteket är ansvarigt för moment/delar av moment i informationssökning med särskild ersättning enligt planeringsförutsättningarna.

Vidare har universitetet uppgett att alla utbildningsplaner är reviderade under hösten 2004 enligt beslut fattade av nämnderna, att det kommer bli obligatoriskt att litteraturlista skall ingå i kursplanerna och att fältet för kurslitteratur kommer att göras obligatoriskt i databasen för kursplaner fr.o.m. revideringar 2005.

Högskoleverkets bedömning

Högskoleverket har genom universitetets webbplats inhämtat några slumpmässigt utvalda utbildningsplaner och kursplaner och gjort en ny, översiktlig stickkontroll. Det har visats sig att det i några kursplaner under rubriken "Litteratur" fortfarande anges "Fastställs senare" eller lämnas tomt.

Högskoleverket ser positivt på att universitetet arbetar för att säkerställa att kursplaner och utbildningsplaner innehåller de uppgifter som anges i 6 kap. 7 och 9 §§ högskoleförordningen och förutsätter att universitetet ser till att de kvarvarande bristerna åtgärdas.

Tillträde till grundläggande högskoleutbildning

Universitetets redovisning

Universitetet har uppgett att antagningsordningen har omarbetats och kommer att föreläggas universitetsstyrelsen för beslut i maj 2005. Universitetet har överlämnat ett utkast till antagningsordningen till Högskoleverket.

Högskoleverkets bedömning

På universitetets webbplats finns numera, under information om antagning, en länk till VHS:s bedömningshandbok. Antagningsordningen finns på webbplatsen som dokument för sig. Det är således fortfarande inte möjligt att ta del av de antagningsregler som återges i bedömningshandböckerna via länkar i antagningsordningen. Det framgår vidare inte när antagningsordningen har uppdaterats eller av vem och om universitetets styrelse i sitt beslut om antagningsordning även tagit ställning till de regler som återges i bedömningshandböckerna.

Högskoleverket utgår ifrån att universitetet fortsätter sitt arbete för att antagningsordningen skall uppfylla de krav som ställs i högskoleförordningen och det avsedda syftet.

Anstånd och studieuppehåll

Universitetets redovisning

Universitetet har uppgett att dess blankett för ansökan om anstånd med att påbörja studierna är omarbetad och att blanketten skall skickas till registaturen för

ankomstregistrering och angivande av handläggare för att eliminera långa handläggningstider. Blanketten har fogats till universitetets svar.

Universitetet har vidare uppgett att blanketten för anmälan av studieuppehåll också är omarbetad. Även denna blankett har bifogats universitetets svar.

Högskoleverkets bedömning

Högskoleverket har inget att anmärka mot utformningen av blanketterna och utgår ifrån att universitetet ser till att samtliga ansökningar ankomststämplas, att samtliga beslut fattas av tjänstemän med befogenhet att besluta om anstånd respektive studieuppehåll samt att det alltid skall vara möjligt att utläsa vem som fattat beslutet.

Forskarutbildning

Universitetets redovisning

Antagningsordning

Universitetet har uppgett att det i antagningsordningen som är publicerad på webben nu finns en länk inlagd till samtliga allmänna studieplaner.

Allmänna studieplaner

Universitetet har uppgett att tekniska fakultetsnämnden, filosofiska fakultetsnämnden och särskilda nämnden för lärarutbildning har fastställt en ny mall för allmänna studieplaner. Mallen har bifogats universitetets redovisning.

Universitetet har vidare uppgett att mallen är utsänd till institutionerna med uppdrag att de skall föreslå revideringar enligt ny mall och att arbetet beräknas vara slutfört under våren 2005.

Individuella studieplaner

Universitetet har uppgett att tekniska fakultetsnämnden, filosofiska fakultetsnämnden och särskilda nämnden för lärarutbildning har fastställt att nämnderna via Diabas fr.o.m. 2005 skall göra en årlig tillsyn över hur prefekterna sköter sina åtaganden beträffande fastställande och årlig revidering av individuella studieplaner. Universitetet har bifogat en förteckning över universitetets doktorander.

Högskoleverkets bedömning

Antagningsordning

I promemorian från tillsynsbesöket påpekade Högskoleverket att ett av syftena med antagningsordningen var att det av den skulle gå att ta del av lärosätets lokala regler, exempelvis regler om särskild behörighet för respektive ämne.

Den länk universitetet hänvisar till i sitt svar fungerar inte. Enligt en underhandsinformation från universitetet är hela webbplatsen under omarbetning. Högskoleverket utgår ifrån att universitetet fortsätter sitt arbete för att antagningsordningen till fullo skall uppfylla de krav som anges i 6 kap. 3 § andra stycket högskoleförordningen.

Allmänna studieplaner

Högskoleverket konstaterar att mallen numera innehåller rubriken "Prov som ingår i utbildningen". En översiktlig kontroll av några allmänna studieplaner visar att universitetet hänvisar till den individuella studieplanen i fråga om vilka kurser som ingår i utbildningen. Högskoleverket har inga synpunkter på detta.

Individuella studieplaner

Högskoleverket har utfört en ny stickprovskontroll och granskat tio individuella studieplaner. Av denna kontroll framgår att alla granskade doktorander har individuella studieplaner som uppfyller kraven i 8 kap. 8 § högskoleförordningen.

Uppdragsutbildning

Universitetets redovisning

Universitetet har uppgett att rektor har fastställt riktlinjer för uppdragsutbildning den 8 februari 2005. Riktlinjerna har bifogats universitetets svar.

Högskoleverkets bedömning

Högskoleverket finner att universitetet har upprättat riktlinjer för sin uppdragsutbildning i enlighet med verkets föreskrifter.

Definition av begreppet funktionshinder

Universitetets redovisning

Universitetet har uppgett att likabehandlingslagens definition av funktionshinder kommer att användas i nästa handlingsplan.

Högskoleverkets bedömning

Högskoleverket konstaterar att den utlovade ändringen ännu inte har skett och förutsätter att handlingsplanen revideras i enlighet med vad som anförts i Högskoleverkets promemoria från tillsynsbesöket.

Handläggningstider – Ankomststämpel – Överklagade ärenden

Universitetets redovisning

Universitetet har uppgett att det har sett över sina rutiner i de avseenden där Högskoleverket har funnit brister. Berörda tjänstemän är informerade och en särskild handläggningsordning för överklagade ärenden är under utarbetande.

Högskoleverkets bedömning

Högskoleverket låter sig nöjas med universitetets svar.

Allmänna handlingar och diarieföring. Posthantering

Universitetets redovisning

Universitetet har svarat att rektor har fastställt riktlinjer för hantering av inkommande och avgående post, fax och e-post och bifogat dessa till sitt svar. Dokumentet omfattar dels information om allmänna handlingar, dels rutiner för hantering av post i olika format.

Information om de nya rutinerna för posthantering har - enligt svaret - under 2004 lämnats på personalmöten vid samtliga organisatoriska enheter inom universitetet av förvaltningsjuristen. En första uppföljning av postrutinerna genomfördes av

2006-11-07

Reg.nr 31-4862-04

Sid 7

chefen för sekretariatet i januari 2005. Uppföljningen visade att på de flesta institutioner har rutinerna fungerat relativt oproblematiskt. Vissa problemområden identifierades i uppföljningen som behöver åtgärdas för att underlätta efterlevnaden av regelverket.

Högskoleverkets bedömning

Högskoleverket finner det positivt att universitetet har fastställt riktlinjer för hantering av inkommande post och håller på att se över sina rutiner i den delen. Verket förutsätter att denna översyn förbättrar universitetets hantering av allmänna handlingar och handläggning av ärenden som överklagats.

Beslutet har fattats av universitetskanslern Sigbrit Franke i närvaro av kanslichefen Lennart Ståhle och chefsjuristen Eva Westberg efter föredragning av verksjuristen Teresa Edelman. Vid ställningstagandet beträffande nämnd för konstnärligt utvecklingsarbete har samråd skett med utredaren Tommy Dahlén, utvärderingsavdelningen.

Sigbrit Franke

Teresa Edelman

Kopia för kännedom:

Utbildningsdepartementet